

Aloite: Selvitetään ikäihmisten perhehoidon vahvistamisen mahdollisuudet Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella

Esitän, että Pohde selvittää ikäihmisten perhehoidon vahvistamisen mahdollisuudet tukemaan ikäihmisten palvelujen kokonaisuutta.

Taustatietoja ja perusteluja:

Pohteen strategiassa painotetaan ikäihmisten hoidossa kotona asumisen tukemista. Ikäihmisten perhehoidolla tarkoitetaan ikääntyneen hoivan ja huolenpidon järjestämistä perhehoitajan tai hoidettavan kodissa. Perhehoito sopii sellaiselle ikäihmiselle, jolla on kotiin annettavista palveluista huolimatta vaikeuksia selviytyä arjessa, mutta joka ei vielä tarvitse palveluasumista tai laitoshoidoa. Perhehoitoa käytetään myös omaishoidon tukemisessa. Mm. kiertävien perhehoitajien palvelut tukevat omaishoidon ja omaishoitajien jaksamista (omaishoidon vapaan järjestelyt).

Ikäihmisten perhehoidon tilanne syksyllä 2025 on seuraava (sähköposti Mäki, M./ Marko Niiranen, Arja Pulli):

Pohteen alueella on ikäihmisten perhehoitajia noin 142, mukana luvussa on myös perhekotien perhehoitajat. Luvussa mukana on myös ne perhehoitajat, joilla ei juuri tällä hetkellä ole aktiivisia toimeksiantosopimuksia voimassa.

Perhekoteja ja kiertäviä perhehoitajia ei ole Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella joka kunnan alueella. Asiakkuuksia hoidetaan kuitenkin kuntarajojen yli, eli perhekoteihin voidaan tulla ympäristökunnista ja kiertävät perhehoitajat kulkevat useamman kunnan alueella.

Kiertäviä perhehoitajia ikäihmisten perhehoidossa on koko Pohteen alueella noin 75. Osa perhehoitajista toimii päätoimisena perhehoitajana, osa toimii perhekodeissa sijaistavina perhehoitajina ja osa tekee satunnaisia käyntejä perhehoidettavien luokse. Perhekoteja on Pohteen alueella ikäihmisille 42.

Ikäihmisten perhehoidossa on Pohteella ollut 540 asiakasta ajalla 1.1-31.8.2025, elokuussa ikäihmisten perhehoidossa oli 387 asiakasta. Mukana luvuissa on pitkäaikaisen, osavuorokautisen ja lyhytaikaisen perhehoidon asiakkaat. Pitkäaikaisia asiakkaita on ajalla 1.1-31.8.2025 ollut 45 asiakasta.

Perhehoitajat valmennetaan perhehoidon ohjaajien toimesta. Valmennuksia on vuonna 2025 pidetty ikäihmisten perhehoitajille 2 ja vammaisten perhehoitajille 1.

Perhehoitajat eivät ole työsuhteessa, vaan tekevät työtä toimeksiantosopimukseen perustuen ja heille maksettava korvaus on palkkio, joka maksetaan ainoastaan toteutuneiden hoitopäivien mukaan. Hoitajissa ei ole suurta vaihtuvuutta. Satunnaisissa palveluntarpeissa ei voida aina varmistaa saman, tutun perhehoitajan saatavuutta. Perhehoitoa ei pääsääntöisesti voida toteuttaa akuuteissa palvelun tarpeissa.

Perhehoidon kustannukset koostuvat asiakkaan palvelutarpeen mukaan, lisäksi kustannuksia kertyy perhehoidon tukityöstä, valmennuksista, työnohjauksista, koulutuksista yms.